

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
-- dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretialu pentru Ostrungur'a: pre anu
8 fi. pre 1/2 de anu 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre anu 10 fi. pre 1/2 de anu 5 fi.
pre unu triloniu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte sídientele sí banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. taese timbrale.

Cantece cortesiesci d'in Transilvani'a.

— Ba unate de cátra unii cortesii sí „liberaliloru“ moderni, sí compuse
de unu vechiu activista. —

Frunze vergye gyin szpnyináre,
Vinyit jár porunke mare:
„Ke rumunyi nyesztrikác
Sze álezse deputác!“

Frunze vergye gye pe prunye,
Si porunká ásá szpunye:
„Ke csinye nu vre sz'álezse,
Domnyi la jél pot sze lezse!“

Si porunkáj máj sze kintye:
„Ke nuj szlobod „czinye mintye“,
Nics fáce „paszivítáye“,
Csi numáj „áktivítáye!“

Frunze vergye lemn gye Pestye,
Porunká máj poruncsestye:
„Ke rumunyi héj cs'álezse,
Nuj szlobod l'a jél sz'álezse;

Csi prekum porunká jesztye,
(Irkezite tyár gyin Pestye),
„Sze álezse gyálor tyiszt,
Numáj nyemnyis áktiviszt!“

Frunze vergye kinte binye,
Hájdác dár rumuny ku minye,
Si álezsecz deputác,
Numáj tot domny áktivác!

Nu 'szkultá, frátye, rumunye,
Gye héj hocz máj, cse tot spunye,
Ke áj zsug la tyinye'n szpátye,
Si domnyi nucz dáu dreptáye.

Nu 'szkultá gye hel cse szpunye,
K'átye vingye je rusinye;
Ápoj nics gye popá voszt,
Ke áhelá inke proszt!

Nu 'szkultá lá hel cse zsicse,
Ke tu jésty mostyán ájicse;
Nu 'szkultá tu gye áj téj,
K'ácséj'áz bujtogatéj.

Cs'ázkulte numáj orbestye,
Gye héj domny trimis gyin Pestye,
Si czinye tu tot lá noj,
K'ápoj nu máj fi nyevoje.

Ke csinye je ku maj máre,
Kápetá jel gye munkare,
Bányisorj si beuture
Si nu fi la domny gye ure.!

Hájdác, hájdác jutye dáre,
Moj rumuny lá votyizáre,
S'álezsecz gye máre tyiszt —
Numáj nyemnyis áktiviszt!

Descoperite prin!

Tiopulu.

T. H. C.

Telegrame.

Dev'a. Adi noulu fispanu Pagan indesatu in scaunulu fispanescu. Dinum danum ne mai pomenitu. Conducatorii valachiloru, sufulcati pana 'n cote si 'n genunchi, avangiatii de slepu-purtatori ai marelului pasi'a. — Macraii, fostulu deputatu in diet'a de Pute-a-pesce, a datu socota alegatoriloru sei (5 la numeru) despre grandiosele bunatati ce au facutu pentru cerculu seu. Insufletire mare intre siegartii de calciunari. —

Vintiulu de josu. Fostulu deputatu A. Bar Csay reportandu despre epocalele sele vorbiri taceut in diet'a Ungariei candidatu de nou de catre comediesitiile d'in giuru. Realegerea sigura.

Hatiegu. Purdeulu marelui financieru si facatoriu de milioane *Lony Ai*, candidatu de nou de catre padurarii sei. Numerulu alegatoriloru aprupe la 3. Realegerea mai multu decatu sigura.

Huniador'a. Crancenulu si fostu deputatu la Pesce A. *Bene Dikti* priimitu cu mari ovatiuni. Titorii basericesci de a-ice erasi priimira cu cinste cate-o lumina de seu si cate-o fune de cinci grositie. — Noulu polgarmesteru, pentru merite, decoratu cu ordulu de murcovu. Realegerea ca 'n palma!

Orastia. Jidanulu Vodjaner priimitu cu pompa mare. Contractulu re'noitu. Capar'a impartita deja.

Belgradu. (Alb'a Juli'a) Baron Kimin si D. Szilagyii candidati de nou cu duonimitate. Despre nereusire neci o indoiela, de cumu-va n'a pasi si Pop'a Elekes, seu Guszti.

Bukeny. Mari'a Sa domnulu ex-deputatu *Ronts Dome* nu mai voiesce a candida fiindu-ca acum'a su-acrii strugurii.

Incunoscintiare si rogare.

Soborulu celu de obsce alu carturariloru jidano-slovaco-olaho-nemnisiescu, in siedietoria cea d'in urma, tienuta mai adeunadi la Pute-a-pesce, a hotaritu cu-o falca si cu-o splina: a scote la lumina catu mai curundu povestea, seu cumu se dice mai pe carturaria, histori'a tierii lui Pist'a.

Dreptu acea subscris'a comisia grabesce a incunoscintia pre toti invetiati si prostii despre acest'a, cu acea rogare, ca toti citi voru ave la mana:

revolutionariile si inca neaparutele versuri a le lui Petrovics, alias Petöfi;

clasicile opuri ale lui Tancics;

epistolele diplomatice, logice, si pline de adeveruri ne mai pomenite a le grozavu politicosului ex-guverneru L. Kosuth;

historiele lui Orbán Balázs, F. Koós, Szilagyii;

fircaliturile corectoriloru de la diariile Hon, Elenör, Pestinapló, Reform s. c. l.

intorseturile d'in „Magyarország és a nagy világ“; criticele limbistice a ex-secretarului de statu Joanovicu s. c. l. Cu unu cuventu ori ce fléndura de scrisore, ce va suna a batjocura contr'a valachiloru daco-romani, sa aibe bunatate a trimite acele la subscrisii, ca astu-feliu in fine sa potemu ave o carte, o historia adeveratu patriotica. Ne rogamu dera inca odata, ca nime sa nu pregete a aduna documintele insirate mai susu, ca asid a-poi sa potemu face odatu o carte buna de cetitu pe sem'a poporului de soiulu valachicu, celui stricatu pr'in scrierile fantasticiloru restonatori de tera.

Comisi'a carturariloru d'in tota tier'a lui Pist'a.

Nevoia boeresca,

séu

Cortesia officiösa,

séu

Porunca fagarasiana.

„Nu-e gluma!“

„Tierile peste cari ajunseramu arendasi sunt amenintiate de rebeli!“

„Ciobanii si carmacii noulu statu „liberalu“, au descoperitu unu legionu de daco-romani!“

„Motii erasi ambla cu ciubere.“

„Nu mai e tempu de perdutu!“

„Honverdii trebuie inarmati cu brisce noue!“ s. c. l.

Astu-feliu urla, vream sa ducu, fircalescu ujsagurile domnesci, de candu unii fanatici s'au conjuratu la Sibiu, ca sa prapadesca „*Nagy Magyarország*“ ulu celu poternicu.

Ce era deci de facutu, decatu ca „liberalulu“ si „cultulu“ ministru de ispravuri, *Colmarcu Tus'a*, sa trimita erasi aspre porunci in tota tier'a la slujbasii sei, invetiandu-i, ca ce, si cumu sa faca, ca sa manuiasca tier'a de prepastia.

D'intre toti capaii inse celu mai harnicu si celu mai bunu amusinatoriu se dovedi burduhosulu *Bon Er*, celu d'in tier'a Fagaras-ului.

Mari'a Sa adeca, ca sa arete, ca catu este de mare bour-elu, a datu dilele trecute urmatoriele porunci:

„Catre toti slugibasii mei.

Audindu, ca nesce valachi, adeca nesce restonatori de tiera, asid numiti daco-romani, mai adeunadi s'au svatuitu la Sibiu, si avura ne mai audit'a neobrasnicia si acum'a, a trei'a oro, a hotari pasivitatea, adeca a nu se face ortaci cu domni cei mari si buni, cari fericira atatu de multu tier'a domniloru si soiulu romanescu; — si a-poi audindu, ca tieranii, adeca fostii nosti iobagi inca nu se rusinedia a asculta de acei hoti si dusmani ai domniloru si nemnisiloru, — eta eu poterniculu vostru stapanu, vinu si vi poruncescu aspru, ca sa nu ve puna pecatele sa ascultati de acei blastemati.

Nu, Dieu, ca acei becnici nu vreu alt'a, decatu sa faca pre romani slugi lorusi.

Dreptu acea eu ve impoternicescu, cu poterea ce mi s'a datu mie de susu, ca indata ce veti pote pune raculu pe care-va d'intre cei ce au fostu la Sibiu, adeca in diet'a daco-romanesca, de locu sa mi-lu-puneti in teru scurtu si sa mi-lu tramiteti in coce, ca a-poi grigea mea de elu.

Pr'in urmare:

1. Romaniloru, despre carii s'a auditu, ca sunt pasivisti, sa nu li ertati neci intr'unu chipu, sa tiena svatu, ci la umbra cu ei.

2. Solgabireului i se poruncesce aspru, ca pe toti romanii nadragari si pe toti preotii mai cu influentia d'in cerculu lui, sub ori ce chiusa (pretestu,) sa-i puna la umbra, pana dupa alegeri; er' la cari voru fi mai guralivi sa li daie si cate 25. .

3. Neci unu alegatoriu sa nu cuteze a nu-si da votulu pentru candidatul „liberalu“, si neci candidatii sa aibe altu programu, decatu programu mamelucescu“. s. c. l.

Astu-feliu dera spune-ti-mi nu-e adi lume de traitu? mai pote cine-va dorii o vietia mai constituionalo nemnisiasca, si — — si — — — **liberale** ???(!)

Nu credu!

Talmesiu-balmesiu.

Magnificentia Sa domnulu Vincentiu Babesiu, se plange amaru in Albina, ca in partile banatice e: „Nopte, nopte negra! Er' intru intunereculu ei spiritele necurate si-joca orgiele, spre bucuria si risulu strainului!“ s. c. l.

Dieu, cam asie se intempla acea, candu providentialii ambla pe la Aradu, Sibiu si Domnedieu scie pe unde, diregendu lumea, in locu sa lupte a-colo, unde ar trebui si unde dore ar potè resultá ce-va.

Cantecu de moda.

Frandia verde d'in carare,
Déca vrei o cinste mare,
Pune-o larva pe obrazu,
Si-a-poi striga'n ori ce casu:
„Sum romanu adeverat“,
Ca argintulu celu curatu!“
Si-a-poi spune toturoru,
Ca te lupti pentru poporu.
Elu atunci te 'nbracisieza
Si incredere-ti voteza.

Trece-o di si alt'a vine,
Te trediesci numai ca-e bine:
Nati'a alérge 'n glóte
Se sufulca pana 'n cote,
Si te-alege de-ablegatu
Audiendu, ca esci „curatu“!
Eta dér' o cinste mare
A sositu fore-acceptare;
Pentru doue trei cuvinte,
Eta saculu cu placinte!

Candu te-ai dusu a-poi la Pesce,
Unde legea se croiesce,
Du si larv'a totu cu tine,
Ca-ti va prinde-odata bine.
De vei dice 'n adunare,
„Ca porti'a e pré mare,
Si poporulu nu mai pote,
Sa totu dea, ca-e suptu de morte!“
Voru sarí pe tine 'ndata
O gramada necurata
De siopirle nemnisiesci,
Sa te' ntrebe cine esci?
Si 'n turbarea loru cea mare,
Ti voru róde faciea tare;
Dér' de-ai dusu larv'a sub rocu
Vei scapá de-cest'a focu.

Si de-ai vrea candu-va de doru,
Sa lu lasi dracului poporu,
Sa vorbesci pe cord'a ta,
Pune larv'a er' asie:
Si vorbesce cum ti place,
Ca-ei poporulu numai tace,
Nu 'ntielege siovairea,
Ca si-odata amagirea!

Unu ablegatu cu pracse.

Ce-va ne mai auditu.

Romanii d'in Satu-mare inca se incerca a candida deputati natiunali!

In adeveru se apropia cod'a vecului!

Mai nou.

Nesce mintiuosi au inspaimentatu lumea, ca in unele parti au napaditu locustele.

Spre liniscirea celoru infricati grabimu a aduce la cunoscinti'a puclica, ca acele bidigani nu sunt locuste, ci nesce nevinovati de jucuti.

Magazinulu

lui

GUR'A SATULU.

Bata-i cuculu, sa-i bata, ce omeni blastemati!

Da nu implura lumea si tier'a cu mintiuni, ca vic'ispanulu si alti oficianti politici d'in varmegia Aradului ambla cortesindu ofic osu d'in satu in satu, pentru candidatii guvernului, amenintindu pre toti subalternii loru cu suspendari si persecutiuni ne'ndurate s. c. l.

Spre demintirea aceluora faime reutatiose éras ni luamu voia a publicá unu documentu próspetu, dreptu dovéda, cá, Dieu, nu-e adeveratu, cumu-ca domnii de la varmegia ar fi cortesii.

Cetiti numai:

1400/
1875

A kisjenői járás szolgabirájától.

A község előljáráshoz *)

Az ország gyűlés befejeztetett.

Volt képviselőink mandátuma lejárt.

Az új képviselő választás határideje kihirdetésének küszöbén állunk.

Mint e járás kormányzoja**) kötelességemnek ösmerem, járásom előljárait, a haza jelen körülményeiről, úgy a jövő képviselő választásánál mihez tartás végett felvilágosítani,***) hogy a választó járásban a békés és testvéries egyetértés ülhesse diadalát,***) Junius hó 7 én reg. 10 órára Erdőhegyre a község házhöz meghívni, akkép, hogy minden község jegyzője, bírái, esküdtjei, adósszedői és árvagyományjai a kitűzött nap és órára megjelenni kötelességüknek ösmerjék.

Erdőhegy 1875 Majus 29.

Ormos. s. k.

fő szbiró.

Taca-vi deci gurele rele, ca nu cumu-va sa superati pre crancenulu vic'ispanu, ca-a-poi vai de pelea vóstra.

TRENC'A SI FLENC'A

T. Ihaha si uhuhu!

F. Da pe tine ce te-a ajunsu?

T. Uiuu! ce bine mi pare!

F. Ah! nu me chinu! cu curiositatea.

*) E de insemnatu, ca acesta porunca se tramisa, asie numai d'in intemplare, pr'in intregu cerculu electoralu, adeca si la comunitatile cari nu apartienu solgabireiatului lui O. G. S.

**) Pe romania: basia. G. S.

***) Fiindu-ca numai dlu solgabireu cunoosec legile. G. S.

****) Da! Ca-ei pana acum'a n'a fost contielegere, fiindu-ca deputatulu acelu cercu s'a alesu totu cu aclamatiune! G. S.

T. Ei, și tu nu știi ce-e nou?

F. Vorbesc!

T. D'a-poi dragulu meu de *Ioni Leben* érași s'a pocaitu, și chiaru in cea mai buna vreme.

F. Nu te pricepu.

T. Nepoliticósa, da n'ai auditu, că S. Sa in tempulu d'in urma s'a fost stricatu, adeca si-caută numai de trebile scle baserico-diecesane. și nu mai facca politica; deci astu-feliu domnulu, cu care a fostu facutu contratu, erá pe a-cí, pe a-cí sà desperedie, gandindu, că in urma si 'n còda totusi s'a face slanina (clisa) d'in elu. . . .

F. La lucru, la lucru!

T. Acum inse audí, că S. Sa, érași a re'ntorsu pe calea cea drépta, a-nume érași se fací cortesiu de tíera, trimitiendu la enciclice cortesiesci in tóte partile.

F. Bravo! Iljen! Asiè déra érași a sà vie lumea nóstra!

T. Da cumu ai petrecutu serbatorile Rosalieloru sora Flénca?

F. Bine. Am fostu la maialu, și a-colo mi am pusu ochii p'unu teneru avutu și frumosu. *) — Dér' tu cumu ti-ai petrecutu?

T. Eu am avutu o ocupatiune pré placuta!

F. Ce?

T. Fiindu-cà Sambata inca nainte de santele Rosali mi-am gatatu cucurudiulu de sapatu, a treia dí de Rosali, spunendu pop'a in beserica, că-e iertatu a face claca intr'aceca dí, m'am pusu și am adunatu vr'o 5 neveste de pr'in satu și am facutu și eu claca. Lucrulu, ce am seversitu in aceea dí cu clac'a, a fostu, că am numeratu tóte pausele gramatícalo-interpunctionale indesate (dóre dupa modelulu academiei científice d'in București? R.) p'ntre articlii și corespundintiele d'in Nr. 36. a. c. alu „Albinei.“

F. Si-a-poi?

T. Si-a-poi rezultatulu numerării a fostu, că pepagin'a i am aflatu: 95, pe a dóu'a: 90, pe a trei'a: 50, pe a patr'a: 20, suma sumarum: 245 pause de prisosu. Fia-care pausa (—) cuprinde loculu unei silabe; fia-care ordu ar cuprinde cam 10 silabe; asiè d'in 245 de silabe s'ar poté scrie $54\frac{1}{2}$ síre, adeca s'ar poté compune o corespundentia completa despre o cauza de interesu natiunalu, pentru cari inse, dupa cum se caiesce „Albin'a“ mai in totu numerulu de 2, 3, ori, i-lipsece spatiulu.

F. No, sora Trénca! tu chiaru esci seriósa cu clacanele tale!

T. Dieu, cam de risu sà se ocupe chiaru și muierile cu asiè ce-va; mai bine in tempulu acel'a mi-así ficosutu o zadia (catrintia); dér' fia și-asiè, barem nume póte nimené acúsá, că nu cetescu foile natiunale, precumu se totu plangu redactorii.

T. Știi tu, sóra, pentru ce in *unele locuri*, unde sunt mai multi preoti la aceea-sí baserica, toti se gramadescu in altar-u, de și nu au neci unu lucru a-colo? —

F. Eu gandescu, că dóra pentru ca sà nu deie ajutoriu cantaretiulu in strana.

T. Ba?

F. A-poi póte pentru ca poporulu sà nu auda ce vorbescu dinsi sub tempulu de rugatiune.

T. Neci acum'a n'ai ghicitu.

F. A-poi dóra pentru-cà in altariu sunt scutiti dela tasulu basericeii.

T. Destulu acum'a! Eu nu am vrutu sà-te slobodi asiè de afundu, pana și in misteriele basericeilor.

*) Hm! ast'a s'ar maritá serac'a!

G. S.

'ANDA 'N HANDA.

T. Ha! ha! ha!

M. Da tu ce rídi asiè de cu dulco?

T. Ha! ha! ha! Da cumu n'oiu ríde, candu cetescu, ha! ha! ha! că unii deputati d'in Ardealu, ha! ha! ha! și a-nume chiaru d'intre cei alesí câte cu 10-20 de voturi, (cà-ci precum scí, romanii și rondulu trecutu fura pasivi) vreu sà imbete lumea cu apa rece, bucinandu pr'in diarile domnesci, că càtu de multi alegatori romani au aplaudatu socótele și programele loru ha! ha! ha!

M. E, cei ce in diét'a Ungariei in sesiunile trecute au fostu priviti ca si reprezentantii a loru mai dóue milióne de romani? carií vorbiau și votau in numele toturoru? — Dieu, mare síodienía, dér' n'ai ce face, că poterniciloru d'in Pute-a-pesce nu li pasa de risulu lumei, deci incéta si tu cu risulu teu, că in urma m'a imflá și pre mine.

T. Insedaru, nu potu, ha! ha! ha!

M. Taci! ha! ha! ha!

T. Ei bre, știi, că-e reu?

M. Cumu asiè?

T. Da n'ai auditu, că falnicii „liberali“ moderni d'in comitatulu Aradului in urm'a *cortesíiloru facute ex offo*, de a-buna-zama voru reusi in tóte (7) cercurile electorali cu deputati guvernamentali?

M. Si de unde deduci tu acést'a?

T. Da de a-colo, că mi s'a spusu și am vedutu chiaru și eu, că cortesii loru, pe de o parte, au inceputu a amblá pe la romanii cu palariile in mani, lingusíndu-se și cersíndu-li grati'a, că adeca romanii sà se intovarasíesca cu ei, c'a-poi . . . ér de alta parte, injura, amenintia și sbiéra in gur'a mare, că romanii sunt rebeli, tradatoti s. c. l. pentru-cà si ei candidara in fia-care cercu câte-unu deputatu natiunalu. si-a-poi chiar si in cetatea Aradu — asiè déra nu-e mantuintia pentru noi.

M. Mái, esci chiaru vrajitoriu.

T. Totu me miru, cumu de inteliginti'a romana mai póte suferi bírfelele și scárnavele injuraturi a unoru diarie magiare, indreptate contr'a nóstra cu atát'a nerusínare.

M. Prostule d'a-poi, unde-ai vedutu tu vr'unu omu de dai Dómne, sà se certe cu pilaritiile?

D'in caus'a serbatoriloru și fiindu-cà nu numai domni, ci și eu, Gur'a Satului, am detorintia oficiósa a amblá la cortesítu, am fost constrinsu a edá érași unu numeru dualisticu. Mái ertati, ca sà potu ertá și eu.